

# Vaaliohjesääntö

Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Laureamko

## Sisällys

1 luku: Yleisiä määräyksiä .....	4
1 § Soveltaminen .....	4
1.1 § Soveltaminen jäsenäänestykseen .....	4
2 § Äänioikeus.....	4
3 § Vaalikelpoisuus .....	4
2 luku: Keskusvaalilautakunta.....	4
4 § Keskusvaalilautakunnan tehtävä.....	4
5 § Keskusvaalilautakunnan kokoonpano .....	4
6 § Keskusvaalilautakunnan valitseminen.....	5
7 § Keskusvaalilautakunnan toimikausi.....	5
8 § Keskusvaalilautakunnan kokoontuminen.....	5
9 § Keskusvaalilautakunnan päätösvaltaisuus.....	5
10 § Keskusvaalilautakunnan hajoaminen .....	5
11 § Keskusvaalilautakunnan erottaminen .....	5
12 § Keskusvaalilautakunnan vaalikelpoisuus .....	5
13 § Muita keskusvaalilautakuntaa koskevia määräyksiä .....	5
3 Luku: Edustajistovaalit.....	6
14 § Yleistä.....	6
15 § Vaalipiirit .....	6
16 § Ajankohta .....	6
17 § Vaalikuulutus.....	6
17.1 § Vaalikuulutuksen ajankohta .....	6
17.2 § Vaalikuulutuksen sisältö.....	6
18 § Edustajistovaaliasiakirjat .....	6
18.1 § Ehdokasilmoitus .....	6
18.2 § Vaaliliiton perustamisilmoitus.....	7
18.3 § Vaalirenkaan perustamisilmoitus.....	7
18.4 § Äänestyslippu.....	7
19 § Edustajistovaaliasiakirjojen säilyttäminen.....	7
20 § Valittaminen.....	8
20.1 § Keskusvaalilautakunnan päätöksestä valittaminen .....	8
20.2 § Vaalitoimitsijan toiminnasta valittaminen.....	8
4 Luku: Ehdokasasettelu.....	8
21 § Ehdokkaaksi ilmoittautuminen.....	8
22 § Vaaliliitto .....	8
23 § Vaalirengas.....	9
24 § Ehdokasasettelun ajankohta .....	9
25 § Ehdokasluettelo .....	9
26 § Ehdokkuuksien julkistaminen ja vaali-ilmoitus.....	9
5 Luku: Äänestyksen toteuttaminen.....	9
27 § Vaaliluettelo.....	9
28 § Vaalin järjestämättä jättäminen.....	9
29 § Täydennysvaali.....	10
30 § Äänestystapa.....	10
31 § Vaalitoimituksen valmistelu .....	10

32 § Vaalitulaisuus .....	10
32.1 § Sähköinen äänestys.....	10
32.2 § Uurnavaalit.....	11
33 § Äänestyspaikat uurnavaalissa .....	11
34 § Vaalitoimituksen valvonta uurnavaalissa .....	11
35 § Äänestyksen toimittaminen .....	12
35.1 § Uurnavaalit.....	12
35.2 § Sähköinen äänestys.....	12
6 Luku: Vaalituloksen määräytyminen.....	13
36 § Ääntenlaskenta .....	13
37 § Äänten hylkääminen .....	13
38 § Äänestystuloksen määrääminen .....	13
39 § Uusintavaali .....	14
40 § Edustajiston täydentäminen .....	14
7 Luku: Muita määräyksiä.....	14
41 § Vaalivilppi.....	14
42 § Kampanjointi ja vaalimainonta.....	14
43 § Vaaliohjesäännön muuttaminen .....	15

# 1 luku: Yleisiä määräyksiä

## 1 § Soveltaminen

Tämä vaaliohjesääntö toimii yhdistyslain mukaisena äänestys- ja vaalijärjestyksenä toimitettaessa Opiskelijakunnan nimi (myöh. opiskelijakunta) edustajiston vaaleja.

### 1.1 § Soveltaminen jäsenäänestykseen

Tätä vaaliohjesääntöä sovelletaan soveltuvilta osin opiskelijakunnan jäsenäänestyksissä. Edustajisto voi päättää järjestää jäsenäänestyksen sitovana tai ohjeistavana.

## 2 § Äänioikeus

Edustajistovaalissa ja jäsenäänestyksissä on äänioikeus opiskelijakunnan varsinaisella, läsnäolevalla jäsenellä, jotka ovat suorittaneet jäsenvelvoitteet viimeistään yhdeksän (9) päivää ennen ensimmäistä äänestyspäivää. Keskusvaalilautakunta ilmoittaa tarkan päivämäärän ja kellonajan.

Jokaisella äänioikeutetulla jäsenellä on yksi (1) ääni. Ääntä voi käyttää vain henkilökohtaisesti. Äänestyksessä noudatetaan vaalisalaisuutta.

## 3 § Vaalikelpoisuus

Edustajistovaalissa vaalikelpoisia ovat opiskelijakunnan varsinaiset jäsenet, jotka ovat suorittaneet jäsenvelvoitteet viimeistään ehdokasasettelun päättymisajankohtana. Keskusvaalilautakunta ilmoittaa tarkan päivämäärän ja kellonajan.

Toimikauden aikana edustajiston jäsenen tulee olla läsnäoleva opiskelija.

# 2 luku: Keskusvaalilautakunta

## 4 § Keskusvaalilautakunnan tehtävä

Keskusvaalilautakunta toimeenpanee opiskelijakunnan vaalit noudattaen tätä vaaliohjesääntöä.

## 5 § Keskusvaalilautakunnan kokoonpano

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kahdesta (2) kymmeneen (10) muuta jäsentä. Lautakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Keskusvaalilautakunnan jäsenten on oltava opiskelijakunnan jäseniä tai opiskelijakunnan alumneja, joilla on kokemusta opiskelijakunnan toiminnasta.

Keskusvaalilautakunnan äänivallattomana sihteerinä toimii opiskelijakunnan toiminnanjohtaja tai tämän estyneenä ollessa muu keskusvaalilautakunnan nimeämä henkilö.

## 6 § Keskusvaalilautakunnan valitseminen

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan ja jäsenet nimeää edustajisto opiskelijakunnan säännöissä määrättyllä tavalla.

## 7 § Keskusvaalilautakunnan toimikausi

Keskusvaalilautakunnan toimikausi jatkuu seuraavan keskusvaalilautakunnan nimeämiseen asti.

## 8 § Keskusvaalilautakunnan kokoontuminen

Keskusvaalilautakunnan kutsuu koolle sen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Kutsu järjestäytymiskokoukseen on toimitettava seitsemän (7) päivää ennen kokousta. Keskusvaalilautakunta päättää järjestäytymiskokouksessaan koollekutsumisajastaan ja -tavastaan. Keskusvaalilautakunnan kokoontumisista laaditaan pöytäkirja.

## 9 § Keskusvaalilautakunnan päätösvaltaisuus

Keskusvaalilautakunnan kokous on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet keskusvaalilautakunnasta on läsnä.

Keskusvaalilautakunnan päätösvalta vaaleihin lakkaa, kun vaalin tulos on julkistettu ja vaalista säädetty valitusaika on kulunut umpeen tai kun mahdollisesti tehdyt valitukset on ratkaistu.

## 10 § Keskusvaalilautakunnan hajoaminen

Mikäli keskusvaalilautakunta hajottaa itsensä tai keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja eroaa, edustajiston seuraava kokous asettaa uuden keskusvaalilautakunnan. Hajottamisesta tai eroamisesta on ilmoitettava edustajiston puheenjohtajalle välittömästi. Edustajiston kokous on pidettävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa ilmoituksesta. Edustajisto on vastuussa vaalien järjestämisestä uuden lautakunnan valintaan saakka.

## 11 § Keskusvaalilautakunnan erottaminen

Edustajisto voi erottaa keskusvaalilautakunnan tai yksittäisen keskusvaalilautakunnan jäsenen kesken toimikauden. Mikäli edustajisto erottaa keskusvaalilautakunnan, tulee uusi keskusvaalilautakunta valita seuraavassa mahdollisessa edustajiston kokouksessa. Edustajiston kokous on pidettävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa.

## 12 § Keskusvaalilautakunnan vaalikelpoisuus

Keskusvaalilautakunnan jäsenet voivat olla ehdolla edustajistovaaleissa. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja ei voi olla ehdolla edustajistovaaleissa.

## 13 § Muita keskusvaalilautakuntaa koskevia määräyksiä

Keskusvaalilautakunta asettaa edustajistovaalien toimittamista varten tarpeelliseksi katsomansa määrän vaalitoimitsijoita.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet sekä vaalitoimitsijat eivät saa rikkoa vaalisalaisuutta.

## 3 Luku: Edustajistovaalit

### 14 § Yleistä

Määräykset koskevat edustajistovaalia. Täydennysvaalista määrätään erikseen § 29.

### 15 § Vaalipiirit

Edustajisto määrää vaalipiirit ja niistä valittavat edustajiston jäsenet vuosittain kevätkokouksessaan.

### 16 § Ajankohta

Edustajistovaalien vaalipäivä eli äänestyksen päättymispäivä on vuosittain 1.-15. päivä marraskuuta

Edustajistovaalien tulee kestää vähintään seitsemän (7) päivän ajan.

### 17 § Vaalikuulutus

#### 17.1 § Vaalikuulutuksen ajankohta

Keskusvaalilautakunnan tulee viimeistään kuusi (6) viikkoa ennen äänestyksen ensimmäistä päivää antaa vaalikuulutus opiskelijakunnan edustajiston määräämien virallisten tiedotuskanavien kautta.

#### 17.2 § Vaalikuulutuksen sisältö

Vaalikuulutuksessa on ilmoitettava

1. mistä vaaleista on kyse
2. montako edustajaa valitaan
3. milloin ja miten vaalit järjestetään
4. milloin ja miten äänestys järjestetään
5. ketkä ovat vaalikelpoisia
6. missä vaaliasiakirjoja jaetaan
7. minne ja milloin vaaliasiakirjat on jätettävä
8. ketkä ovat vaaleissa äänioikeutettuja
9. missä ja milloin vaaliluettelo pidetään nähtävänä
10. minne ja milloin vaaliluettelo koskevat oikaisuvaatimukset on jätettävä
11. mistä tämä vaalijärjestys ja muu vaaleja varten tarpeellinen materiaali on saatavilla.

### 18 § Edustajistovaaliasiakirjat

Edustajistovaaliasiakirjoja ovat ehdokasilmoitus, vaaliliiton perustamisilmoitus ja vaalirenkaan perustamisilmoitus. Muita edustajistovaaleihin liittyviä asiakirjoja ovat äänestysliput, vaalikuulutus, vaaliluettelo ja keskusvaalilautakunnan pöytäkirjat. Keskusvaalilautakunta vahvistaa edustajistovaaliasiakirjat.

#### 18.1 § Ehdokasilmoitus

Ehdokasilmoituksessa saa olla vain yksi (1) ehdokas. Ehdokasilmoituksessa on oltava:

1. Ehdokkaan koko nimi
2. Mahdollinen puhuttelunimi, jos sitä halutaan käyttää etunimen sijaan.
3. Syntymäaika
4. Kotikunta
5. Sähköpostiosoite
6. Puhelinnumero
7. Mahdollinen vaaliliitto

Lisäksi ehdokasilmoituksessa on oltava ehdokkaan vakuutus omasta vaalikelpoisuudestaan ja suostumus ehdokkuuteen. Asettuessaan ehdolle ehdokas sitoutuu noudattamaan opiskelijakunnan sääntöjä ja vaalijärjestystä sekä hyvää vaalitapaa.

### 18.2 § Vaaliliiton perustamisilmoitus

Vaaliliiton perustamisilmoituksessa on oltava:

1. Vaaliliiton nimi
2. Vaaliliiton mahdollinen tunnus
3. Vaaliliittoon kuuluvien ehdokkaiden
  - a. Nimet
  - b. Syntymäajat
4. Vaaliliiton edustajan nimi

### 18.3 § Vaalirenkaan perustamisilmoitus

Vaalirenkaan perustamisilmoituksessa on oltava:

1. Vaalirenkaan nimi
2. Vaalirenkaan mahdollinen tunnus
3. Vaalirenkaaseen kuuluvien vaaliliittojen nimet
4. Vaalirenkaan edustajan nimi

### 18.4 § Äänestyslippu

Urnavaalissa keskusvaalilautakunta toimittaa äänestysliput vaalitulaisuuksiin. Äänestyslipusta on käytävä ilmi, mihin vaaliin se on tarkoitettu. Äänestyslipussa on oltava tila ehdokkaan numeron merkitsemistä varten.

Keskusvaalilautakunta laatii äänestyksessä käytettävän sähköisen äänestyslipun.

## 19 § Edustajistovaaliasiakirjojen säilyttäminen

Vaaleissa käytetyt äänestysliput ja asiakirjat on säilytettävä lukitussa tilassa, kunnes valitusaika on kulunut umpeen ja mahdollisesti tehty valitus on ratkaistu. Vaaleissa käytettyjä äänestyslippuja ja asiakirjoja on säilytettävä kolme (3) kuukautta vaalien päättymisestä. Määräajan jälkeen äänestysliput, ehdokasilmoitukset, vaaliliiton ja vaalirenkaan perustamisilmoitukset ja vaaliluettelo tuhoataan. Vaalikuulutus ja keskusvaalilautakunnan pöytäkirjat liitetään opiskelijakunnan arkistoon.

## 20 § Valittaminen

Opiskelijakunnan jäsen voi valittaa vaalien kulusta, ehdokkaaksi tai äänioikeutetuksi hyväksymisestä sekä ääntenlaskusta neljäntoista (14) päivän kuluessa vaalien päättymisestä. Valitukset osoitetaan keskusvaalilautakunnalle ja ne on tehtävä kirjallisesti.

### 20.1 § Keskusvaalilautakunnan päätöksestä valittaminen

Keskusvaalilautakunnan päätöksistä voi valittaa neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen julkaisemisesta. Valitukset tulee tehdä kirjallisesti keskusvaalilautakunnalle. Opiskelijakunnan jäsen on oikeutettu pyytämään oikaisua opiskelijakunnan edustajistolta keskusvaalilautakunnan ratkaisuun valituksesta. Keskusvaalilautakunnan päätöksistä voi valittaa opiskelijakunnan sääntöjen määräämällä tavalla.

### 20.2 § Vaalitoimitsijan toiminnasta valittaminen

Vaalitoimitsijan toimenpiteestä voi opiskelijakunnan äänioikeutettu jäsen kirjallisesti valittaa keskusvaalilautakunnalle ennen valitusajan umpeutumista. Valitusaika on neljätoista (14) päivää vaalin tuloksen julkistamisesta.

## 4 Luku: Ehdokasasettelu

### 21 § Ehdokkaaksi ilmoittautuminen

Opiskelijakunnan vaalikelpoinen jäsen voi asettua edustajistovaalissa ehdokkaaksi ilmoittamalla asiasta keskusvaalilautakunnalle käyttäen ehdokasilmoitusta. Ehdokasilmoitus tulee täyttää henkilökohtaisesti. Ehdokasilmoituksen täyttämisen yhteydessä ehdokas hyväksyy sitoumuksen ehdokkaana toimimisesta, jota rikkoessaan hän hyväksyy seurauksena voivan olla ehdokkuuden purkaminen keskusvaalilautakunnan toimeenpanemalla käskyllä. Ehdokkaan tulee olla opiskelijakunnan jäsen ehdolle asettumisen päättymiseen mennessä. Tämän jälkeen jäseniksi liittyneitä ei hyväksytä ehdokkaiksi.

### 22 § Vaaliliitto

Jos kaksi (2) tai useampi ehdokas haluavat muodostaa vaaliliiton, on siitä tehtävä vaaliliiton perustamisilmoitus. Vaaliliitoksi voi yhtyä korkeintaan niin monta ehdokasta, kuin edustajistovaalissa on valittavia. Ehdokas ei voi kuulua useampaan kuin yhteen vaaliliittoon.

Vaaliliitolle valitaan edustaja. Edustaja toimii vaaliliiton yhteyshenkilönä.

Vaaliliiton nimi tai tunnus ei saa loukata kenenkään henkilökohtaisia oikeuksia eikä olla kaupallinen tai muuten sopimaton. Keskusvaalilautakunnalla on oikeus määrätä liitto nimeämään itsensä uudelleen. Mikäli tunnus ei täytä edellä määrättyjä vaatimuksia, on keskusvaalilautakunnalla oikeus hylätä tunnus. Tällöin kuitenkin vaaliliitto on otettava mukaan ehdokasluetteloon, mikäli siihen kuuluvat ehdokkaat ovat vaalikelpoisia ja asiakirjat muutoin oikein laaditut. Tällöin vaaliliitolle ei merkitä tunnusta.

Ehdokas, joka ei kuulu mihinkään vaaliliittoon, katsotaan muodostavan oman vaaliliittonsa. Hänen katsotaan samalla toimivan oman vaaliliittonsa edustajana.



## 23 § Vaalirengas

Jos kaksi (2) tai useampi vaaliliittoa tahtovat muodostaa vaalirenkaan, on siitä tehtävä vaalirenkaan perustamisilmoitus. Vaaliliitto tai yksittäinen ehdokas ei voi kuulua useampaan kuin yhteen vaalirenkaaseen.

Vaalirenkaalle valitaan edustaja. Edustaja toimii vaalirenkaan yhteyshenkilönä.

Vaalirenkaan nimi tai tunnus ei saa loukata kenenkään henkilökohtaisia oikeuksia eikä olla kaupallinen tai muuten sopimaton. Keskusvaalilautakunnalla on oikeus määrätä rengas nimeämään itsensä uudelleen. Mikäli tunnus ei täytä edellä määrättyjä vaatimuksia, on keskusvaalilautakunnalla oikeus hylätä tunnus. Tällöin kuitenkin vaalirengas on otettava mukaan ehdokasluetteloon, mikäli siihen kuuluvat ehdokkaat ovat vaalikelpoisia ja asiakirjat muutoin oikein laaditut. Tällöin vaalirenkaalle ei merkitä tunnusta.

Vaalirenkaan voi perustaa kaksi (2) tai useampia vaaliliittoja, kuitenkin niin että vaalirenkaassa on ehdokkaita enintään kaksi kertaa valittavien määrä.

## 24 § Ehdokasasettelun ajankohta

Ehdokasasettelu päättyy kolme (3) viikkoa ennen ensimmäistä äänestyspäivää.

## 25 § Ehdokasluettelo

Keskusvaalilautakunta jakaa ehdolleasettumisajan päätyttyä äänestysnumerot siten, että vaalirenkaiden järjestys arvotaan, renkaiden sisällä vaaliliittojen järjestys on nimen perusteella aakkosjärjestyksessä ja vaaliliittojen sisällä numerot jaetaan ehdokkaan sukunimen perusteella aakkosjärjestyksessä. Ensimmäinen numero ensimmäiseksi arvotulla vaaliliitolla on kaksi (2).

## 26 § Ehdokkuuksien julkistaminen ja vaali-ilmoitus

Ehdokkuudet ovat julkisia, kun ehdokkaille on jaettu äänestysnumerot. Keskusvaalilautakunta tiedottaa vaalin järjestämisestä ja ehdokkaista vaali-ilmoituksella välittömästi äänestysnumeroiden jaon jälkeen.

# 5 Luku: Äänestyksen toteuttaminen

## 27 § Vaaliluettelo

Keskusvaalilautakunta laatii ja vahvistaa vaaliluettelon opiskelijakunnan äänioikeutetuista jäsenistä yhdeksän (9) päivää ennen ensimmäistä äänestyspäivää. Vaatimukset vaaliluetteloon tehtävistä oikaisuista on esitettävä kirjallisesti keskusvaalilautakunnalle viimeistään seitsemän (7) päivää luettelon julkaisemisen jälkeen. Keskusvaalilautakunnan tulee ratkaista oikaisuvaatimukset välittömästi edellä mainitun määräajan päätyttyä.

## 28 § Vaalin järjestämättä jättäminen

Jos vaaleja varten hyväksytyjä ehdokkaita on yhtä paljon tai vähemmän kuin valittavia edustajia, vaalitoimitusta ei järjestetä, vaan keskusvaalilautakunta julistaa, että hyväksytyt ehdokkaat ovat tulleet valituksi.

Jos vaalia varten on hyväksytty vähemmän ehdokasilmoituksia kuin vaalissa on valittavia, keskusvaalilautakunta voi jatkaa ehdokasasetteluaikaa harkintansa mukaan, kuitenkin enintään kolme (3) arkipäivää.

## 29 § Täydennysvaali

Jos edustajiston jäsenten lukumäärä jää alle puoleen sääntöjen määräämästä, keskusvaalilautakunnan on viipymättä ryhdyttävä tämän vaalijärjestyksen ja opiskelijakunnan voimassa olevan säännösten mukaisiin toimenpiteisiin edustajiston täydentämiseksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Edustajisto voi myös päättää edustajiston täydentämisestä, mikäli edustajistossa on varsinaisia jäseniä vähemmän kuin säännöt määräävät.

Täydennysvaalin järjestämisessä voidaan kuitenkin poiketa varsinaista edustajistovaalia koskevista määräyksistä seuraavien asioiden osalta:

1. Täydennysvaalissa on vain yksi vaalipiiri, jota ei lueta kuuluvaksi mihinkään edustajiston määräämään, varsinaisessa edustajistovaalissa käytettävään vaalipiiriin.
2. Täydennysvaalissa vaalikuulutuksen ja vaalin välinen aika sekä ehdokasilmoitusten jättämisaika voi olla keskusvaalilautakunnan harkinnan mukaan lyhyempi kuin varsinaisessa edustajistovaalissa.

## 30 § Äänestystapa

Keskusvaalilautakunta päättää edustajiston vaalien äänestystavasta. Äänestys voidaan toteuttaa osittain tai kokonaan sähköisesti tai uurnäänestyksenä. Mikäli vaali toteutetaan osittain sähköisenä, tulee uurnavaalin olla käytettävissä vähintään tunnin ajan sähköisen vaalin sulkeuduttua.

## 31 § Vaalitoimituksen valmistelu

Urnavaalia järjestettäessä vaalihuoneistoon on pantava nähtäväksi riittävä määrä ehdokasluetteloita. Erityisesti tällainen luettelo on asetettava nähtäväksi sinne, missä äänestäjän on tehtävä äänestyslippuun merkintä. Paikallisen keskusvaalilautakunnan on huolehdittava, että äänestäjä voi vaalisalaisuuden säilyttäen tehdä merkintänsä äänestyslippuun ja että sitä varten tarpeelliset apuneuvot ovat käytettävissä.

## 32 § Vaalitulaisuus

### 32.1 § Sähköinen äänestys

Jos vaalit järjestetään sähköisesti, käytettävän vaalijärjestelmän tulee toteuttaa seuraavat ehdot:

- Äänestäjän äänestyslaitteen ja keskuskoneen välillä käytetään riittävää tietoturvaa.
- Äänestäjän henkilöllisyys varmistuu ennen äänestämistä.
- Sähköisen järjestelmän on varmistettava, ettei yksittäisen henkilön ääntä voida tunnistaa.
- Äänestäminen on mahdollista vain yhden kerran sähköisesti tai vaaliuurnalla.
- Sähköisen järjestelmän on mahdollistettava myös tyhjän äänestäminen.

Sähköistä järjestelmää tulee valvoa äänestyksen ollessa käynnissä. Valvontatavasta sekä toteutuksesta päättää keskusvaalilautakunta. Valvonnasta huolehtivat keskusvaalilautakunnan nimeämät henkilöt.

Sähköisen äänestyksen tulee kestää vähintään kaksi (2) päivää.

Muutoin sähköisissä vaaleissa noudatetaan soveltuvilta osin tätä vaaliohjesääntöä.

### 32.2 § Uurnavaalit

Edustajistovaali tai jäsenäänestys voidaan toimittaa tarvittaessa myös urnavaalilla. Tällöin keskusvaalilautakunnan on huolehdittava seuraavien kriteerien täyttymisestä:

- Äänestäminen on mahdollista vähintään kahtena (2) peräkkäisenä arkipäivänä, kumpanakin päivänä vähintään 8 tuntia
- Vaalitoimitsijat toteavat urnan olevan tyhjä ennen edustajistovaalin tai jäsenäänestyksen alkua.
- Keskusvaalilautakunnan hyväksymässä äänestyslipussa on oltava merkintä, josta ilmenee, missä edustajistovaalissa tai jäsenäänestyksessä sitä käytetään sekä paikka äänestäjän kannattaman ehdokkaan numeron tai vaihtoehdon merkitsemistä varten
- Vaalitilaisuus järjestetään tarkoitusta varten varatussa tilassa.
- Vaalihuoneistoissa on nähtävillä riittävä määrä virallisia ehdokasluetteloita
- Merkittyään äänestyslippunsa äänioikeutettu tuo äänestyslippunsa vaalitoimitsijan leimattavaksi, ja tiputtaa sen vaaliurnaansa. Vain leimattu ääni hyväksytään
- Vaalitoimitsijat huolehtivat äänestyspaikalla, ettei yksittäisen henkilön ääntä voi tunnistaa

Keskusvaalilautakunta voi antaa tarkentavia määräyksiä urnavaaliin liittyen tämän vaalijärjestyksen ja opiskelijakunnan voimassa olevien sääntöjen puitteissa.

Äänestysajan loputtua urna sinetöidään kiinni ja toimitetaan keskusvaalilautakunnalle.

## 33 § Äänestyspaikat urnavaalissa

Jos äänestys toimitetaan urnaäänestyksenä, tulee jokaisella Laurea-ammattikorkeakoulun toimipaikkakunnalla olla äänestysmahdollisuus.

## 34 § Vaalitoimituksen valvonta urnavaalissa

Vaalitoimituksen aikana tulee jatkuvasti olla vähintään kaksi (2) vaalitoimitsija valvomassa vaalitoimitusta ja vaalijärjestyksen toteutumista. Vaalitoimitsija on valvottava, että vaalihuoneistossa tai sen lähistöllä ei tehdä vaalityötä. Vaalihuoneiston läheisyys määritellään kampuskohtaisesti erikseen keskusvaalilautakunnan toimesta ja ohjeistus jaetaan vaalitoimitsijoille vaalimateriaalin mukana. Vaalitoimitsijat eivät saa antaa sivullisille tietoja siitä, ketkä ovat käyttäneet äänioikeuttaan. Vaalitoimitsijoiden on pyynnöstä annettava äänestäjille tietoja tämän vaalijärjestyksen ja opiskelijakunnan muun edustajistovaalia koskevan säännösten määräyksistä.

Äänioikeus todetaan joko opiskelijakunnan jäsenrekisteristä, vaaliluettelosta, opiskelijakortista tai muulla tavalla, jonka kaikki vaalitoimitsijat yksimielisesti hyväksyvät. Vaalitoimitsijat pitävät

vaalitoimituksesta pöytäkirjaa, johon merkitään äänestäneet henkilöt, vaalitoimituksen kulkuun olennaisesti vaikuttaneet seikat ja mahdolliset tehdyt päätökset.

Pöytäkirjan allekirjoittavat kaikki vaalitoimituksessa läsnä olleet vaalitoimitsijat. Pöytäkirja on vaalitoimituksen päättyessä muiden vaalissa syntyneiden asiakirjojen mukana luovutettava keskusvaalilautakunnalle.

## 35 § Äänestyksen toimittaminen

### 35.1 § Uurnaवालित

Äänioikeutetun, joka haluaa käyttää äänioikeuttaan, on ilmoitettava vaalilaisuudessa ja todistettava henkilöllisyytensä joko opiskelijakunnan jäsentunnisteella tai virallisella henkilöllisyystodistuksella. Äänestäjän on vaalitoimitsijan pyynnöstä todistettava henkilöllisyytensä opiskelijakunnan jäsentunnisteen lisäksi poliisiviranomaisen myöntämällä ajokortilla tai virallisella henkilöllisyystodistuksella. Äänioikeus tarkistetaan vaaliluettelosta ja äänestäjälle annetaan äänestyslippu.

Kun äänestäjä on käyttänyt äänioikeutensa, vaaliluetteloon tehdään selkeä merkintä äänestämisestä. Henkilö, joka haluaa käyttää äänioikeuttaan, mutta jonka nimi ei esiinny vaaliluettelossa, saa äänestää, mikäli hän pystyy todistamaan äänioikeutensa ja vaalitoimitsijat yksimielisesti hyväksyvät asian. Näin hyväksytyyn henkilön nimi lisätään vaaliluetteloon. Päätös hyväksytystä äänestä on kirjattava pöytäkirjaan.

Epäselvien tapausten äänestysliput suljetaan äänestäjän nimellä ja opiskelijanumerolla varustettuun kirjekuoreen ja keskusvaalilautakunta päättää äänten hyväksymisestä tai hylkäämisestä ääntenlaskun yhteydessä.

Jos äänestetty haluaa käytettäväkseen uuden äänestyslipun, hän saa sen vaalitoimitsijalta annettuaan takaisin entisen äänestyslippunsa. Vaalitoimitsija merkitsee lipun mitättömäksi ja tuhoaa sen siten, että vaalisalaisuus säilyy. Lipun tuhoaminen merkitään pöytäkirjaan.

Mikäli äänioikeutettu ei kykene äänestämään ilman apua, toimii hänen avustajanaan vaalitoimitsija, joka ei saa vaikuttaa äänestyspäätökseen.

Äänestäjän on merkittävä äänestyslippuun sen ehdokkaan numero, jota hän haluaa äänestää. Muita merkintöjä äänestyslippuun ei saa tehdä. Merkittyään ehdokkaan numeron äänestyslippuun on äänestäjän vietävä se taitettuna vaalitoimitsija leimattavaksi ja tämän jälkeen pudotettava leimattu äänestyslippu vaaliurnaun. Tällöin äänestäjän katsotaan käyttäneen äänioikeuttaan.

### 35.2 § Sähköinen äänestys

Äänioikeutetun, joka haluaa käyttää äänioikeuttaan, on kirjauduttava keskusvaalilautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti sähköiseen äänestysjärjestelmään henkilöllisyyden varmistamiseksi. Kun äänestäjä on käyttänyt äänioikeutensa, sähköiseen vaaliluetteloon syntyy selkeä merkintä äänestämisestä. Henkilö, joka haluaa käyttää äänioikeuttaan, mutta ei löydy järjestelmästä, on toimittava keskusvaalilautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Mikäli sähköisessä äänestämässä kohdataan tekninen ongelma, jonka johdosta äänestäminen on vaarantunut, äänioikeutetun on välittömästi oltava yhteydessä keskusvaalilautakuntaan jatko-ohjeistusta varten.

Mikäli äänioikeutettu ei kykene äänestämään ilman apua, toimii hänen avustajanaan vaalitoimitsija, joka ei saa vaikuttaa äänestyspäätökseen.

## 6 Luku: Vaalituloksen määräytyminen

### 36 § Ääntenlaskenta

Ääntenlaskennan suorittaa keskusvaalilautakunta kokouksessaan vaalitoimituksen päätyttyä. Keskusvaalilautakunta voi nimetä tarpeellisen määrän avustajia ääntenlaskentaan.

Uurnäänestyksessä laskennan aluksi äänestysliput otetaan uurnasta ja määrä lasketaan. Samoin lasketaan äänioikeuttaan käyttäneiden lukumäärä. Määrien tulee täsmätä vaalitulaisuuden pöytäkirjan kanssa. Tämän jälkeen äänestysliput avataan, tarkastetaan ja äänet lasketaan. Hylättäväksi esitetyt erotetaan eri ryhmäksi.

Sähköisen äänestyksen päätyttyä keskusvaalilautakunta toteaa vaalin tuloksen sähköisestä äänestysjärjestelmästä.

### 37 § Äänten hylkääminen

Annettu ääni hylätään, mikäli äänestyslipusta ei selkeästi ilmene, mitä äänestäjä on tarkoittanut. Äänestyslippu ennemmin hyväksytään kuin hylätään. Uurnavaalissa lipussa on oltava vaalileima ja selkeästi ilmaistu äänestysnumero. Lipun hylkäämisestä päättää keskusvaalilautakunta.

### 38 § Äänestystuloksen määrääminen

Edustajistovaalissa tulos lasketaan vertauslukujen perusteella. Vaaliliittoon ja/tai vaalirenkaaseen kuulumattoman ehdokkaan saama äänimäärä on ehdokkaan lopullinen vertausluku.

Vaaliliittoihin ja -renkaihin kuuluvat ehdokkaat järjestetään äänimääränsä suuruuden mukaan. Saman äänimäärän saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa. Vaaliliiton tai vaalirenkaan ensimmäiselle ehdokkaalle merkitään vertausluvuksi vaaliliiton tai -renkaan koko äänimäärä, toiselle puolet (1/2) siitä, kolmannelle yksi kolmasosa (1/3) ja niin edelleen.

Lopuksi kaikki ehdokkaat järjestetään lopullisten vertauslukujensa suuruuden mukaan. Saman lopullisen vertausluvun saaneiden keskinäisen järjestyksen ratkaisee vaaliliiton tai -renkaan sisällä laskettu vertausluku. Henkilökohtaisen äänimäärän tai vertausluvun ollessa sama, ehdokkaiden keskinäinen järjestys arvotaan.

Valituiksi julistetaan suurimman lopullisen vertausluvun saaneesta ehdokkaasta lähtien niin monta kuin edustajistovaalissa on täytettäviä paikkoja. Lisäksi edustajistovaalissa julistetaan varajäseniksi valituksi tulleet ehdokkaat vertailuluvultaan suurimmasta alkaen, siten että varajäseniä voi olla enintään yhtä monta kuin varsinaisia jäseniä.

Vaalien tuloksesta tiedotetaan viipymättä opiskelijakunnan virallisten tiedotuskanavien kautta.

## 39 § Uusintavaali

Mikäli edustajistovaaleissa tai jäsenäänestyksessä esiintyy selvästi koko vaalituloksen oikeellisuuden vaarantava järjestelmävirhe tai vaalivilppi, voi keskusvaalilautakunta 2/3 enemmistöllä peruuttaa tai mitätöidä edustajistovaalit tai jäsenäänestyksen. Tällaisessa tapauksessa on keskusvaalilautakunnan välittömästi ryhdyttävä uuden edustajistovaalin tai jäsenäänestyksen toimeenpanoon. Uuden edustajistovaalin tai jäsenäänestyksen toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin tämän vaaliohjesäännön määräyksiä, kuitenkin viimeistään kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa hylättyjen vaalien päättymisestä.

## 40 § Edustajiston täydentäminen

Jos edustajistovaaleissa valittu edustajiston jäsen ilmoittaa kesken kauden kirjallisesti olevansa estynyt toimikautensa loppuosaksi, hänelle on myönnetty vapautus toimestaan, hänen on todettu menettäneen vaalikelpoisuutensa valittuun toimeen, hänet valitaan opiskelijakunnan hallitukseen tai hänet otetaan opiskelijakunnan toimihenkilöksi, hänen tilalleen tulee ensisijaisesti hänen vaaliliitostaan ensimmäinen varajäsen, jolla on suurin vertausluku. Jos vaaliliitossa ei ole varajäseniä, valitaan hänen mahdollisesta vaalirenkaastaan ensimmäinen varajäsen, jolla on suurin vertausluku. Jos edustajiston jäsen ei ole vaalirenkaassa tai vaalirenkaassa ei ole varajäseniä, valitaan edustajiston ensimmäinen varajäsen, jolla on suurin vertausluku. Mikäli vaalissa valitun henkilön esteellisyys lakkaa, hänelle tarjotaan mahdollisuutta jatkaa edustajiston jäsenenä. Tällöin sijaisena toiminut varajäsen palaa alkuperäiselle paikalleen.

# 7 Luku: Muita määräyksiä

## 41 § Vaalivilppi

Vaalivilppiin syyllistyy henkilö, joka

- ostaa tai myy ääniä
- ottaa osaan vaaleihin toisen nimissä
- äänestää useammassa kuin yhdessä paikassa tai muuten useamman kerran
- estää toista millään tavalla äänestämästä
- pakottaa toisen äänestämään
- tahallisesti tuhoaa vaalien vaalimainoksia
- tai syyllistyy muuhun vilpiksi katsottuun toimintaan.

Vaalivilppiin syyllistynyt henkilö menettää äänioikeuden ja mahdollisuuden asettua ehdolle käynnissä olevassa ja seuraavassa vaalissa. Keskusvaalilautakunta voi kuitenkin tapauskohtaisesti antaa myös pelkän kirjallisen varoituksen. Lisäksi vaalivilppiin syyllistyneen vaaliliiton tai vaalirenkaan seuraamukset voivat olla kirjallinen varoitus, julkinen moite tai vaaliliiton tai vaalirenkaan purkaminen.

## 42 § Kampanjointi ja vaalimainonta

Opiskelijakunnan toimijat voivat markkinoida ehdokkaita sekä listoja yksityishenkilöinä. Lisäksi kaiken mainonnan ja kampanjoinnin tulee olla linjassa opiskelijakunnan sääntöjen,

vaalijärjestyksen ja hyvän vaalitavan kanssa. Ehdokkailla voi olla omaa kampanjointimateriaaliaan. Keskusvaalilautakunta voi tarvittaessa tarkentaa kampanjointiohjeitaan ehdokkaille tai vaaliliittojen ja -renkaiden edustajille.

Henkilölle, joka rikkoo keskusvaalilautakunnan tarkentavia ohjeita, voi keskusvaalilautakunta tapauskohtaisesti päättää antaa kirjallisen varoituksen tai julkisen moitteen. Rikkeiden toistuessa keskusvaalilautakunnalla on oikeus poistaa myös henkilön ääni- ja ehdollaolo-oikeus.

## 43 § Vaaliohjesäännön muuttaminen

Lisäyksistä ja muutoksista vaaliohjesääntöön päättää opiskelijakunnan edustajisto. Tämä ohjesääntö on vahvistettu kaudelle 2020 edustajiston kokouksessa 18.11.2019.